

Gerb. _____

LAPTEVIEČIAI maloniai kviečia Jus,
Jūsų bičiulius ir artimuosius

2015 m. birželio 13 d. 12 val.

į tradicinį susitikimą Lietuvos liaudies
buities muziejuje Rumšiškėse prie tremtinių
žeminukės - jurtos

- paminėti 75-ąsias Lietuvos okupacijos ir
74-ąsias masinių tremčių metines bei
Gedulo ir Vilties dieną;
- atidengti naują paminklą „Lietuvių kalbos
pamoka“ (aut. tautodailininkas Rimantas
Zinkevičius).

Renginyje dalyvaus kun. Stasys Kazėnas SJ, prof.
V. Landsbergis, gen. m. J. Kronkaitis, LR Seimo
nariai V. Saulis, K. Starkevičius, K. Kuzminskas,
A. Dumčius ir kiti garbūs svečiai.

Renginį ves aktorius Petras Venslovas. Girdėsime
autorines Alberto Antanavičiaus dainas.

Organizatoriai:

Lietuvos liaudies buities muziejus,
Brolija LAPTEVIEČIAI

Nuoširdžiai dėkojame Brolijos
rėmėjams:

- LR Seimui
- LR Kultūros ministerijai
- Lietuvos nacionaliniam muziejui
- Lietuvos liaudies buities muziejui
- Lietuvos gyventojų genocido ir
rezistencijos tyrimo centrui
- Lietuvos agrarinių ir miškų centro
Sodininkystės ir daržininkystės
institutui
- Kaišiadorių ir Ukmergės miškų
urėdijoms
- MB „Praktinio mokymo akademija“
ir UAB „Ritginta“

Laptevių jūros tremtinių brolija
LAPTEVIEČIAI

**GEDULO IR VILTIES
DIENA
1941 - 2015**

Brolijos LAPTEVIEČIAI rekvizitai

Studentų g. 48a-305, LT-51367 Kaunas
Registracijos kodas 191945856
A.s. LT 207300010002509959
Tel.: 8 698 14109, 8 37 778158

Rumšiškės, 2015 m.

Sovietų sąjunga Lietuvą okupavo 1940 m. ir jau liepos mėnesį pradėjo naikinti lietuvių tautos politinį ir karinį elitą. Trėmimus, Genocido konvencijoje apibūdinamus kaip sąmoningas genocido veiksmas, sankcionavo aukščiausi sovietų valdžios pareigūnai. Lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių trėmimų motyvai buvo politiniai ir etniniai – atlaisvintas teritorijas ketinta rusifikuoti. 1941 m. trėmimais siekta sunaikinti švietimo, kultūros ir ūkio elitą. Aukštesnioji lietuvių visuomenės klasė, kaip ir kitų sovietinių respublikų tautų aukštesniosios klasės, buvo deklasuota „laikantis tuo metu priimtose bolševikinės ir čekistinės terminijos, sukurto Spalio perversmo ir Rusijos pilietinio karo laikais. Pasiturintys gyventojai buvo vadinami „kontrevoliuciniais“, „antisovietiniais“, „socialiai pavojingais elementais“, „liaudies priešais“, „tėvynės išdavikais“, „banditais“, „nacionalistais“, „buožėmis“ ir todėl turėjo būti sunaikinti arba izoliuoti (įkalinti arba ištremti) nuo „socializmą statančios liaudies“. Kaip sparčiai išpopuliarėjusioje studijoje apie Stalino ir Hitlerio vykdytus nusikaltimus *Kruvinos žemės* rašo Timothy Snyders, Ukrainoje, Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje gyvenamoji erdvė vieniems buvo sukurta iš mirties erdvės kitiems. Išskirtinis 1941 m. trėmimų bruožas – tai, kad nuo tremiamų šeimų buvo atskiriami ir į lagerius išvežami vyrai. Grinkevičių šeima buvo tipiškas pavyzdys – tėvas mokytojas Grinkevičius 1943 mirė lageryje Sverdlovsko srityje, motina Grinkevičienė su dukra Dalia ir sūnumi Juozu ištremta į Altajaus kraštą, o vėliau 1942 m., kartu su 152 lietuvių ir Lietuvos žydų šeimomis – 800 km už poliarinio rato, į negyvenamą Trofimovsko salą, kurioje gyveno iki 1947 m. Mirtingumas saloje buvo didesnis nei Leningrado blokados metu – mirė pusė salos gyventojų, o gimstamumo rodikliai šioje geografinėje ilgumoje net vietinių gyventojų šeimose tebėra žemi. [...]

dr. Gintarė Bernotienė, *Lietuvių tremtys: (bio)politika, Dalia Grinkevičiūtės liudijimas ir užmaršties strategijos*

*Rašiau anglim ant beržo tošies,
Ant maumedžio rausvos skiedros,
Kada pūga per kūną košės
Ar tirpo veidas nuo kaitros.*

*Rašiau ant šachtos štrekų sienų
Karbido lempų ugnimis
Ir ant dangaus – per grotų plieną
Karščiuojančiomis akimis.*

*Rašiau ant sniego ir ant ledo.
Ir dienomis, ir naktimis,
Rašiau besvorėmis nuo bado,
Kaip pienės pūkas mintimis.*

*Rašiau, kai prievaizdai debilūs
Keiksmas mus maišė su žeme.
Kai buvom vangūs ir nebylūs –
Kaip jungo jaučiai arime...*

*Rašiau, į mirtį pasiruošęs,
Paklaikusiomis maldomis,
Kai padugnės iš sielų lošė
Juodomis kortų akimis.*

*Ir vėl rašau, kai burnas žiodo
Kam atgaila, kam atgaiva...
Tą patį, vieną šventą žodį,
Tą skaudų žodį: Lietuvai!*

Vytautas Cinauskas